

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50

Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-útról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Kormányzati program.

„Pártatlan igazságszeretet“ — ez legelső; „kérelhetetlen szigor az állam ellenségeivel szemben“ — ez legfőbb kötelessége az állam tisztviselőinek. Andrassy adta ezt utasítással a főispánoknak. Tegyük meg, a mint kívánja. De ugyanez kötelessége minden tisztviselőnek; maguknak a minisztereknek elsősorban, azután mindenféle központi hivatalnak, nevezetesen a bíróságoknak és ügyészségeknek, mint az igazságszolgáltatás fölesketett megbizottjainak: a megyei és községi tisztviselőknél mint a törvények választott végrehajtóinak, rendőröknek, csendőröknek és katonáknak, mint a magyar állam fegyveres hatalmának.

Igenis, ez a kormányzati program, nincs ennél helyesebb. Ez a magyar közigazgatási politika, nincs ennél jobb. Ez a nemzetiségi kérdésnek megoldása.

Egységes nemzet kilenc egyházzal (római hatholikus, görög katholicus, görög keleti szerb, görög keleti oláh, református, luteránus, luteránus szász, unitárius és zsidó felekezetekkel); egységes nemzet nyolc nyelvvel (magyar, német, horvát, tót, szerb, orosz, oláh és olasz) csak úgy képzelhető, hogyha az állam maga egységes intézményeiben, törvényeiben, kormányzatában s a honpolgárokat összefoglalja politikailag, gazdaságilag és kulturailag, hogy valamennyien édes hazájuknak ismerjék az országot és gondviselőjüknél az államot.

Ha nincs pártatlan igazság a bíróságoknál és a közigazgatásban, ebből jogsérelmek származnak és akit az állam megsért hitében vagy nemzetiségében s elégtételt nem kaphat, elkeseredik és elfordul. Ellenben ha az a tót, oláh vagy szerb igazságot kap panaszával, bajával a magyar hatóságoknál, ezeknek tekintélye előtt meghajlik, az egységes politikai nemzet tagjának érzi magát s egyetlen hazájához ragaszkodni fog.

De mindig lesznek gonosztevők, a társadalomnak és államnak ellenségei, ezért vannak börtönök, ahová a

gyilkosokat, zsványokat, tolvajokat, csalókat be kell csukni, hogy ártalmatlanná tétessenek. Épp így mindig lesznek politikai gonosztevők, királygyilkosok és nemzetgyilkosok, hűtlenek és hazaárulók, idegen államok kémei és bérencei, fanatikus bolondok és népármító csalók. Az ilyen politikai szédelgőket, betörőket, lázítókat és gyujtogatokat nem lehet engedni, hogy szabadon járjanak és üzzék mesterségüket; nem lehet tűrni, hogy szétszedjék az államot, fölösszák az országot és a szomszédba vásárra vigyék, Bécsbe vagy Bukarestbe. Ezért aki a magyar államot szolgálja, akár főispán, akár kisbíró, „legyen igazságos mindenkivel szemben, legyen azonban szigorú, kérelhetetlen az állam ellenségeivel szemben.“

Igy szólott Andrassy Gyula vasárnap. A darabont-kormány eladta a hazát Bécsnek és fölizzgatta az állam összes ellenségeit Magyarország ellen. Meg kellett menteni az országot, ezért vállalt Andrassy miniszterséget. Szabad választások voltak és fölbujtott ellenségeink az ország házába berukkoltak. Fabricius helyett most Polit és társai fessegetik szét a magyar alkotmányt, hogy a magyar államot megbuktassák. Vidékről menet a főispánok sorban jelentést tettek a belügyminiszternek, hogy micsoda nemzetiségi, vallási és szocialista agitációk folynak megyéikben, hogy a bukott hazaárulók szedelőzködnek és szervezkednek, összeesküvés van a legkülönbözőbb ellenségek vezérei között, hogy új támadásra készen álljanak. Ezen veszedelem, ezen árulás ellen, mely kívülről huz fizetést és bátorítást, résen kell állanunk, vigyáznunk és cselekednünk. A képviselőházban tartott beszédét Andrassy Gyulának meg kell valósítani a vármegyékben, a koalíció politikáját végre kell hajtani: Magyarország ellenségeit ki kell irtani!

— A Felsőmagyarország és a 48-as párt. Clío asszony aranykönyvét ütötte fel tegnap a Felsőmagyarország s kissé zavaros logikával konstatálja, hogy a függetlenségi párt fölé a hatalom megtarthatásáért

ráborult az ideális eszmék enyészete, a megalkuvás s hogy ez eszmék sirhalmán igyekezett hatalmi állásának alapját megvetni. Mond még több ehhez hasonló jókat, aki kíváncsi, olvassa el. Erre csak az a megjegyzésünk: Clío asszony aranykönyvében más tanulságokat olvashatott volna a Felsőmagyarország, ha szemének helyes látóképessége már a múltban meg nem romlik. Ha nem borul rá a haladóparti hályog, melyen elzárja szeme elől a politikai változás helyes megítélését. Tanulja meg, hogy a 48-as párt eszméi fölött nem az enyészet borong, hanem a diadalmas erő sugárzik. Ez a párt nem alkudott meg senki fiával, sem a királylyal, sem a hatalom dicsőségével, hanem megy előre a maga nyílt egyenes útján, mely előbb utóbb a teljes önálló nemzeti függetlenség felé vezet. Most, hogy programjának erősebb érvényesülése szünetel, éppen azok okozták, akik közé a Felsőmagyarország is tartozott: a darabontok. Az ezek csinálta piszkot takarítják el most, az általuk megsebesített alkotmány testét gyógyítgatja a 48-as párt s beépíti a törvény gránitjaival azon repedéseket, melyeken keresztül hozzáférkeztek legszentebb nemzeti javainkhoz. Ha majd a takarítás munkája elkészül, akkor lép föl teljes erővel a diadalmas 48. és keresztülviszi a nemzet lelkéből merített fönséges programját.

A szikszói mandátum.

Már neveket emlegetnek.

Több pályázó — egy mandátumra.

Szalay László országgyűlési képviselő Abauj-Torna vármegye és Kassa főispánjává való kinevezése ha befejezett tény is, még eddig a hivatalos lapban meg nem jelent. Kinevezésével megüresedik a szikszói mandátum s Abauj-Torna vármegye egyik legnagyobb kerülete valószínűleg januárban új képviselőt választ. Ennyit lehet mondani többet nem. Korai és fölösleges minden kombináció, valameddig a kinevezés meg nem történt. A mi elvünk, hogy mindaddig, míg Szalay László képviseli a kerületet, jelleket nem említünk. Pedig már eddig is három nevet emlegetnek — Kassán. Ez azonban nem fontos. Nem ezen dől el a mandátum sorsa, hanem kinek neve körül

Bisztorszky Róbert Kassa, Fő-u. 22.

Ajánlja a karácsonyi idény alkalmából dusan felszerelt karácsonyi diszek, cukorkák, továbbá valódi egri borainak nagy raktárát.

sorakozik a szikszói választók főzeme. Emlegetnek már „hivatalos” jelöltet, kerületbeli derék fiatal birtokost és egy kassai polgárt. Nos, minden kombináció ellenére meg kell bizni a kerület helyes ítéletében. Elvégre a mandátum nagy megtiszteltetés, többféle garanciához van kötve.

Ma a politikai garancia nem a korhoz, nem a vagyoni helyzethez, sem a családi összeköttetésekhez fűződik, hanem fokmérője a tudás. A parlament képzett, eleven eszű törvényhozókat kíván, akik a még hátralevő hatalmas munkában hasznos dolgozó társai lehetnek a nemzeti kormánynak. A szikszói polgárság tegye mérlegre a jelöltek tudását s jól halgassa meg a programbeszédet. Aki előtte kiállja a tudás tűzpróbáját arra adja szavazatát. Ezért ideális megoldás volna, ha a kerület választói programbeszéd előtt nem szakadnának széjjel pártok, hanem együttesen meghallgatnák a különböző jelölteket. Elvégre valakinek előlegezni a bizalmat — régi rossz szokás. Természetesen a program még nem elég, számolni kell az illető jelölt egyéni megbízhatóságával, azzal, hogy amit mond, betartani is képes lesz. Ha így alakul ki a kerület véleménye, akkor nincs kétség, hogy jól választotta ki a bizalomra érdemest.

A tisztviselők szervezkedése.

Miért alszik Kassa?

A kassai állami tisztviselők már egy ízben összegyűlekeztek, hogy közös erővel védjék érdekeiket. Történt ez pedig akkor, amidőn a lakbértűgy rendezését sürgették s memorandumot intéztek a kormányhoz, hogy Kassát sorozza az I-ső lakbér-osztályba. Ez kezdetnek elegendő volna, ha el nem mulasztják a szervezkedés előkészületeit. A többi vidéki városok, így Nagyvárad, Szeged, Arad tisztviselői már szerves egészé olvadtak össze s egyesületi életben keresik érdekeik istápolását. Nem képezzük, hogy Kassán jobb helyzete legyen a tisztviselői karnak, mint az említett városokban s még is távol áll a kassai tisztviselői osztály a szervezkedéstől. Pedig nemcsak sajtóságos mostoha viszonyai, hanem tekintélyes száma is mintegy arra predesztinálja, hogy szervezkedjék.

A kassai társadalom egyetemében jelentékeny osztályt képvisel a tisztviselői kar. A különböző fajta számos közhivatal, melyekkel Kassát dusan megrakta az állami gondoskodás, a köztisztviselők tekintélyes számát nyújtja. Ebből következik, hogy a városok életében az intelligens közönségre nehezedő kötelezettségek nagyrésze is a tisztviselőkre hárul. Nem rendelkezünk az a független, jomódu intelligens osztállyal, mely más városokban a kultúra és a gazdasági élet erőforrása, minálunk a piac, a kereskedelem, az ipar támasza a tisztviselő, belőlük kerül ki a kulturális élet közönsége is. Ezek a kötelezettségek természetesen nem állanak arányban a tisztviselők anyagi helyzetével.

Keresni kell tehát a módot, mely a tisztviselők helyzetét kellemessé és megelégedetté teszi. Ez azonban csakis a szervezkedés eszközeivel vihető keresztül. Együttes erővel a tisztviselők megtalálhatják az anyagi boldogulás feltételeit, külön váltan soha. Nem gondolunk természetesen arra, hogy a tisztviselői kar minduntalan az államtól várjon segítséget s ezt szorgalmazza a szervezkedésben. Mi a város társadalmában való elhelyezkedés megkönnyítését gondoljuk elsőrangú feladatnak. A tisztviselők együttes

fellépése jobb viszonyokat teremthet az elviselhetetlenül drága piacon, követelheti a várostól, hogy az élelmi szerek piacát rendezze, hogy a többi polgárok terhén könnyítendő, üdvösebb gazdálkodást folytasson. Mert a súlyos városi terheket vég-eredményében a tisztviselő fizeti meg azzal, hogy minden szükséglete a többi városokhoz arányitva, jóval drágább.

A tisztviselők szervezete amint beleszólhat a városi ügyek intézésébe, amint gondoskodhat arról, hogy a törvényhatósági bizottságban képviselve legyen, oly jelentékeny politikai erőt is képviselhet. A tisztviselőkkel eddig a kormányok tetszésük szerint rendelkeztek. Ma a tisztviselőt a felsőbb nyomás alól felmentsék. Ki-ki legjobb meggyőződése szerint gyakorolhatja alkotmányos jogait. A szervezet politikai erejével, ha okosan tud élni, ez uton is jelentékeny eredményt mutathat fel idővel helyzete sorsának javításában.

Tehát szervezkedjünk.

Egy tisztviselő.

A diszhintó körül.

Mit mondanak a kocsigyártók?

Mellőzött kassai iparosok.

Az iparosok körében nagy elkeseredést szült, hogy a város polgármestere diszhintót Budapestről rendelt, holott a kassai kocsigyártó ipar valóban versenyképes. Éder Ödön polgármester, Székely-Dóby Géza interpellációjára azt válaszolta, hogy mielőbb Budapestről kocsit rendeltek volna, valamennyi kassai kocsigyártónál járt Kossuth Lajos gazdasági tanácsos. Nos itt tévedés történt. Ma értesít bennünket egy kocsigyártó, ki jelentékeny raktárral bír s a kassai iparismertető kiállításán is több kocsival szerepelt, hogy nála nem jártak, nem érdeklődtek. Pedig ő tudott volna a célra alkalmas kocsit a legrövidebb idő alatt szállítani. Van készletben egy gummi kerekű diszhintója, ezenkívül tulajdon oly hintóval is bír, mint a minő a város által megvásárolt fogat. Igaz, hogy a tulajdon olyan hintó, nem új, de kicsit kicsinosítva teljesen jó állapotban van s alkalmas lett volna arra a célra, hogy Kossuth Ferenc minisztert, a gyászesernokból a dómig elszállítja. Mert e végett rendelt oly sürgősen más kocsit a polgármester. Azután pedig 5-6 hét alatt teljesen elkészülhetett volna az új diszhintó s a város által kifizetett 2000 korona, kassai iparos kezében marad. Sőt arról is értesít bennünket, hogy ugyanoly kocsit 1600—1700 koronáért szállított volna. Tehát olcsóbban is!

A hozzánk intézett levél különben panasszal teli, a kassai kocsigyártók raktára tömve új kocsikkal s nincs vevő. A város is elkerüli őket, ellenben a kocsigyártók fizethetik a súlyos terheket, az adót és egyéb kötelezettséget.

Ezen ügy tanulságaiból szeretnők, ha úgy a város polgármestere, mint a gazdasági tanácsos levonná a tanulságot s több körülményekkel intézkednének a városi szállítások dolgában. Elvégre a város elemi kötelessége, hogy a polgárok pénzét lehetőleg Kassán költse el.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 5.

A képviselőház mai ülését Vlád Aurél napirend előtti felszólalása vezette be. Vlád felszólalása ellen válaszolni óhajt Polónyinak szombaton előadott vádjaira. Teszi ezt pedig a nemzeti párt nevében.

Micsoda párt? Olyan nincs! — kiáltják jobbról és balról egyaránt Vlád felé.

Hédervári Lehel: Nem párt, hanem bünszövetkezet!

Elnök cseppet. Vlád folytatja: Polónyi a többek közt azt is állította, hogy a nemzetiségi képviselők Fejérváryval cimboráltak. Szóló ezt kerekén visszautasítja. Ez nem igaz!

Gunyos hahota fogadja Vlád e kijelentését. Vlád azonban nem enged. Tovább kardoskodik mellette, hogy a nemzetiségi jó hazafiak. Ők nem cimborálnak a magyar nemzet ellenségeivel.

Polónyi Géza. Akkor hogy lehetséges az, hogy ugyanakkor a mikor Vlád interpellált a Fejérváry kormány vádálá helyezésében, ugyanakkor hasonló tárgyú interpelláció történt a bécsi Reichsrathban?

Vlád azonban csak folytatja a maga mondókáját. A mint bevégzi felszólalását, feláll Juriga Nándor a „szökni akaró” pánszláv. Óriási zaj és láma fogadja a tót papocskát. A képviselők felugráltnak helyeikről és kórusban kiáltják fele: — Börtönbe vele! Szökni akar!

Elnök cseppet és nagy nehezen helyreállítja a rendet s rászól Jurigára, hogy minő címen akar beszélni?

Juriga: Személyes megtámadtatás címen.

Óriási hahota váltja fel e kijelentésre az előbbi felháborodást.

Juriga erre elmondja, hogy ő egy kérvényt adott be az igazságügyminiszterhez, amelyben kérte fogházbüntetése letöltésének elhalasztását. Polónyi erre azt felelte neki: „Adjál tényeket, hogy fedezzem a hátam.” Ő eszerint el is járt és most mégis kéri a Háztól a kiadatását. Pedig ő nem izgatott Magyarország ellen. Ő csak a sovén politikusok ellen kelt ki. Juriga ezután önérvényesen verdesi a mellét, hogy ő bizony nem fél a börtöntől s kész inkább az akasztófaig is elmenni, semhogy engedjen belőlük. Polónyi vádjait ő is visszautasítja. Beszédét azzal végzi, hogy bármit is beszélnek, ők a nemzetiségi szeretik Magyarországot.

Elnök jelenti, hogy most a mentelmi bizottság jelentése kerül tárgyalás alá.

Kálosy József, a bizottság előadója be-terjeszti a jelentést, amely szerint a pozsonyi főügyészség kéri Juriga Nándornak, a csak a minap két évi államfogházra elítelt pánszláv képviselőnek mentelmi jegét fel-függesztetni a büntetés letöltése végett. A pozsonyi főszolgabíró ugyanis arról értesítették, hogy Juriga felettes egyházi hatóságától engedélyt kért arra vonatkozólag, hogy Amerikába utazzék. Az ügyészség ebből azt következteti, hogy Juriga szökni akar. A bizottság pedig azt javasolja a Háznak, hogy függesszék fel Juriga mentelmi jogát.

Zboray Miklós nem fogadja el a bizottság jelentését és a maga részéről külön véleményt nyújt be.

Polónyi Géza konstatálni kívánja, hogy miképen került ez az ügy a Ház elé? Figyelmezteti a Házat, hogy ne hamarkodja el a dolgot, mert különben felülbírána egy bíróság ítéletét, a mely ugy folyt le, hogy az esküdtszék megkezdte a tárgyalást tekintet nélkül arra, hogy az illetékes hatóság elrendelte a vizsgálatot?

Vlád itt gunyos közbekiáltással apostrofálja a magyar bíróságot.

Polónyi: A bíróság csak kötelességszerűen járt el, mert ha a bizonyos tényekből következtetni lehet a szökésre, ugy az előzetes letartóztatásnak helye van.

Vlád: Honnan tudták meg?

Polónyi: A pozsonyi szolgabíró a szökés gyanuját alaposnak tüntette fel.

Vlád: Eljen a reakció!

Zboray Miklós nem osztja Polónyi nézetét. Ellenkezőleg, itt nem egy bíróság ítéletének felülbírálásáról, hanem egy fontos alkotmánybiztosítékról, illetőleg annak megvédéséről van szó.

Vlád: Ne igazasson!

Felkiáltások a függetlenségi padjairól: ki izgat? Maguk szoktak izgatni.

Nagy zaj. Elnök csenget. A zaj még nagyobb. Elnök rázza a csengőt és az ülés felfüggesztésével fenyeget. A kavardás azonban olyan általános, hogy a zaj lecsillapítása lehetetlen. Justh látván a megbomlott koalíció egység felgyúlmérségét, félháromig felfüggeszti az ülést.

Külföldi politikánk.

Aerenthal expozéja.

A delegáció sympathykusan fogadta.

Tegnap délután a magyar és az osztrák delegációk költségvetési albizottságai tartottak ülést. Az osztrák delegációban báró Aerenthal külügyminiszter mondta el az expozéját, melyet általában szimpatiaival fogadtak. Az expozé szokatlanul rövid, de formájában, hangjában határozott, jellemző az az optimizmus, mellyel az új külügyminiszter a külpolitikai helyzetet megítéli. Némelyek tulságosnak tartották ezt és Aerenthal ismételt felszólalva, hivatkozott információira, a melyek jogot adnak neki arra, hogy ne nézze aggodalommal se a monarchia, se európa nemzetközi viszonyait, megemlékezvén a szerb vámháború kérdéséről, oly kijelentéseket tett, melyek nagyban hozzá fognak járulni az elődje által olyannyira összebonyolított kérdések tisztázásához. Azt kívánja Szerbiától, hogy régebbi ígéreteit precízen meghatározva kifejtse. Ez által alkalma nyílik ismét Szerbiának arra, hogy a megszakadt tárgyalások fonalát újból felvegye és az egész dolgot elől kezdvén, a monarchiához való gazdasági viszonyát ismét normálissá alakítsa.

Az a tisztességtudó hang, mellyel a nagy monarchia külügyminisztere a kisebb ellenfelet megbecsülte, talán jóvá tudja tenni elődjének emlékeztető provokáló nyilatkozatait és lehetővé teszi azt, hogy ott fogjunk hozzá a megbéküléshez, hol már egyszer majdhogyan nem találkoztunk.

UJDONSÁGOK.

— Az Abauj-Tornamégyei és Kassai Közművelődési Egyesület e tél folyamán a kassai munkások részére újból ingyenes magyar nyelvi tanfolyamot nyit.

Ezen tanfolyamra teljesen díjtalanul vétetnek fel mindazon munkások és munkások, akik a magyar nyelvet nem bírják, vagy pedig írni és olvasni óhajtanak megtanulni. Jelentkezni folyó hó 9-ig Sudy K. János tanfolyami igazgatónál lehet (Kovács utcai községi elemi iskola), akitől a jelentkezők a további tájékoztatást személyesen kapják meg.

A közművelődési egyesület ezen nemes nagy anyagi áldozatokkal jár, úgy a munkások, mint a munkások érdekeit szolgáló törekvéset annál melegebben ajánlhatjuk az érdekeltek figyelmébe, mert a most rendezendő tanfolyam nem új lépés, hanem folytatása az elmúlt télen kipróbált s szép sikerrel járó munkának.

— A „Humanitás” hangversenye. A „Humanitás” jótékonyági egyesület szombaton december 15-én a Schalkház-szálló dísztermében táncestélylyel egybekötött hangversenyt rendez. A hangversenyt a Kassai Nemzeti Színház tagjai: Fáy Flóra, Kállay Lujza és Faragó Ödön, továbbá a 34. sz. gyalogezred zenekara működnek közre. A tiszta jövedelem jótékony célra fordítatik. Helyárak: Körszék 6 kor., 1. Zártszék 4 kor., II. Zártszék 3 kor., Belépti díj 2 kor., Karzatjegy 2 korona. Jegyek előre válthatók: Árvay Miksa, Meisels Leó, Markovits

Ede, Kisváry Sándor üzleteiben és dr. Weinberger Jakab az egyesület elnökénél, Kossuth Lajos-utca 12. szám alatt. Kezdeté fél 9 órakor.

— A Kazinczi-kör matinéja. E hó 8-án, szombaton kezd meg a Kazinczy-körtéti felolvasásait és matinéit. Az első matinét a Társalgási-egyesület (tő-u. 82.) nagy termében tartják dec. 8-án d. e. 11 órakor a következő műsorral: 1. Megnyitó beszéd. Tartja Lelky Gyula alelnök. 2. a) Mozart: Ária Figaró lakodalmából, b) Tito mattei: O di tu. Enekkli Fayné Lasz gallner Róza urnő. 3. Dr. Baintner Hugó jogok. tanár, előadást tart a Rákóczi-egyetemről. 4. Chopin Sarasate, Nocturne. Hegedűn előadja: Batek Zoltán. Zongorán kíséri: Zakariásné Loósz Irén urnő. 5. Költemény. Felolvassa Komjáthy János. A matiné iránt szélesebb körben nagy az érdeklődés.

— Magántávíratok feladása a vasuti állomásokon. Az államvasutak igazgatósága, a nagyközönség ismételt kérelmére tervbe vette, hogy a legrövidebb időn belül, a vasuti távírdákat a magántávíratok felvételére is föl fogja szerelni. A jövő évben tehát már ez a régen várt kényelme is meglesz a közönségnek, bármely kis állomásokon távíratokat adhat föl. Ez a reform főleg a kereskedelmi világnak fog előnyére válni.

— Felolvasás a Tátravidékről. A M. o. Kárpát-egyesület Keleti Kárpátok osztálya december hó 8-án délután 5 órakor az áll. felsőkereskedelmi iskola ifjusági olvasó termében választmányi ülést tart. A gyűlés után fél 6 órakor Siegmeth Károly vitetett képek bemutatása mellett rövid előadást tart: „A Tátrai turista ut mentén” cím alatt. Azonkívül Lévy István igazgató számos vitetett képet fog bemutatni legújabb felvételeiből. Erre az alkalomra a Kárpát-egyesület összes tagjai tisztelettel meghívotnak.

— Megostromolt püspöki palota. Vasárnap avatták fel a karmeliták új templomát Győrött. Erre az alkalomra a karmeliták meghívták Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt, az országos nevű egyházi szónokot. A győri püspökségnél nem a legjobb benyomást keltette, hogy a karmeliták a szent beszéd mondására nem a megyebeli püspököt kérték fel. A dolgot mégis sikerült nagynehezen elintézni, úgy, hogy beszédet mondott nemcsak Prohászka Ottokár, hanem Széchényi Miklós gróf győri püspök is. Történt azonban, hogy a győri keresztény szocialista munkás-egyesület esti összejövetelére meghívta Prohászka Ottokár püspököt, aki előzőleg már írásban is tudatta az egyesülettel, hogy feltétlenül meg fog jelenni. Megismételte ígéretét annak a deputációnak is, amely őt a pályaudvaron fogadta, később híre ment, hogy Prohászka nem jelenik meg a munkások között. A munkások újabb deputációt küldtek a püspöki aulába. Itt Széchényi Miklós gróf győri püspök azt mondotta a munkásoknak, hogy abban az esetben engedni meg csupán, hogy Prohászka Ottokár beszéljen, ha az egyesület a jövőben az ő, a győri püspök intenciója szerint fog működni. Tegnap estére kétezer munkás várta a katolikus népkörben Prohászka püspök érkezését. Prohászka azonban nem jött el. A munkásokat ez annyira elkésérite, hogy a hatalmas tömeg a győri püspöki palota elé vonult, ott tüntetett és az ablakokat is meghajigálta. Rendőrség és katonaság vonult ki, akinek sikerült a rendet helyreállítani. Az eset a városban nagy izgalmat keltett.

— Less export, lesz import. Egész komolyan fenyegetőznek a nagybirtok urai. Nyárra biztosan hozzák a kulikat, ha lesz sztrájk. Fiume valóban érdekes kikötő lesz. Nemzetiszinü lobogó alatt exportáljuk az engedetlen magyar parasztságot és a nemzetközi jog védelme alatt importáljuk majd a kulikat.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Szerdán, dec. 5-én, *A Gyurkovics lányok*, életkép 4 szakaszban.

Csütörtökön, dec. 6-án, *A férfi multja*, színmű 4 felv.

Pénteken, dec. 7-én, *A férfi multja*, színmű 4 felv.

Szombaton, dec. 8-án, délután, *Szent-Iván éji álom*, vígjáték 5 felv. Este *A próbaházasság*.

Vasárnap, dec. 9-én, délután *Smólen Tóni*, énekes bohózat 3 felv. Este, *A kol-dus gróf*, operette 3 felvonásban.

— Cigánybáró. Szép számú közönség előlegezett érdeklődést a tegnapi előadásnak és nem csalódott. Kifogástalan ensemblét hallottunk. Csöregh, mint Barinka kitűnő szerepét bravúrral énekelte. Nagy Aranka, mint Saffi meglepően jó volt. Belépőjét, a híres csingra áriát szépen énekelte, sőt az elismerő tapsokra megismételte. Csöreggel való duettjében igyekezett a legjobbat nyújtani. Elődének e jelenetekben könnyebb feladata volt, mert hangjában a melegség, az érzéki v-rázs a legnagyobb szenvedélyt fejezte ki. Ezt nélkülöztük Nagy Arankánál, de ettől eltekintve, szép sikeréről számolhatunk be. Arzenában Diósi Nusi kedves derűt hozott a színpadra, énekének könnyed staccattoival sűrű tapsokra adott alkalmat. Kár, hogy kihagyta a III. felvonásbeli áriáját. A kitűnő főszereplők mellett még Nagy Gyula, Kállai és Faragó tüntek ki. Az ensemble kifogástalan működése Simándy karmester érdeme. (—)

— Világhírű táncosnő fellépte Kassán. Ritka nemes évezet kínálkozik péntek és szombat este a kassai közönség számára. *Sironi* Irén a bécsi udvari operaház primaballerinája lép fel öt tagu társulatával s bemutatja nagystylu talentumát, melynek már meghódolt Európa legtöbb számottevő városának közönsége. Magyarországon Budapesten kezdte meg művészi körutját a Magyar Színházban, hol több mint egy hétig zsufolt házak előtt, estéről-estére komoly sikert aratva játszott. A kassai közönség fölötté hálas lehet Komjáthynek, hogy nagyobb anyagi kockázat árán két estére szerződtette a nagy hírű művésznőt. Elvégre igen sok vidéki ember van, kinek nagyon ritkán nyílik alkalma, hogy a táncművészet nagyszerűségét élvezze hivatásos ballerina előadásában. A plasztikának az a költői harmóniája, a mozdulatok intrikus kifejező ereje, ami a ballet táncban érvényesül — vidéken bizony alig látható. *Sironi* Irén nemcsak, hogy a táncművészet legraffináltabb, szinte a tökélyt elérő álló produkcióval áll elő, hanem vendégjátékában közvetlenül gyönyörködhetik a kassai közönség abban a művészetben, ki mint táncosnő ma az első a világon. A kritika az elragadtatás hangján emlékezik meg káprázatos technikájáról, szinte boszorkányos ügyességéről, tüzes, szédítő táncművészetéről. Táncán kívül bemutatja a plasztikában is első helyen álló talentumát és pedig egy némajátékban. *Sironi* ballett táncot, ezenkívül az egyes nemzetek jellegzetes táncát mutatja be partnerével *Bianci Fiorival*, aki mint táncos, teljesen méltó a művésznőhöz. Társulatának tagjai ezenkívül *Crescenso* I-ső mimikus, *Ar-lattó és Botani* mimikusok, valamint *Rei-dinger* Antal karmester.

Sironi Irén első vendégjátéka alkalma-val egy modern német dráma premierjét is kitzüzte az igazgatóság: A hőstenort. A címszerepet Rácz Ede s a fő női szerepet Takács Mariska játsza. A többi szerepeket Doktor János, Etsy Emilia játszák.

— Folt a mely tisztít. Echegaray, a nagy spanyol drámaíró izgalmas hatású darabja csütörtökön este kerül színre. A két főszerepet Fáy Flóra és Rácz Ede játszák. A többi jelentékeny szerepeket Takács Mariska, Follinuszné, Doktor János, Szeghó, Fáy Zoltán játszák.

A kassai m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

6255. sz. I. 1906.

Árlejtési hirdetmény.

A kassai m. kir. pénzügyigazgatóságnak az 1907. évi papir és egyéb irodai szükségleteinek beszerzésére ugy nem különben nyomtatványok elkészítésére ezennel árlejtés hirdettetik.

Az árlejtésen részt venni óhajtok felhivatnak, miszerint az irodai cikkekre vonatkozó ajánlataikhoz a papíros mintákat azok árának kitüntetésé

mellett csatolják, azon kívül különböző nagyságu címzéssel ellátott boríték készítésére is tegyenek ajánlatot.

A nyomtatványokra nézve beadott ajánlatnál kitüntetendő, hogy mennyi-ért hajlandó vállalkozó elkészíteni oldallanként fél, egész, hasábos és egyives nyomtatványokat 500 illetve 1000 példányban.

Az árlejtés folyó évi december hó 28-án d. e. 10 órakor fog megtartatni a pénzügyi székhelyben I-ső emelet 20 ajtó, mért is felhivatnak az abban részt venni óhajtok, hogy aján-

lataikat a jelzett időig az igazgatóság főnökénél nyujtsák be.

Az irodai cikkek csak is magyar gyártmányok lehetnek.

Az esetleg tudni valóra nézve a kebelb. iroda vezetője adja meg a felvilágosítást (I-ső emelet) 14. ajtó.

Végül megjegyeztetik, hogy csak ismert cégek ajánlatai fogadlatnak el, miért is a szállítás oda ítéletét az igazgatóság főnöke magának fentartja.

Kassán, 1906. november hó 30-án.

Péchy.

10% engedményt ad december hó 10-ig

gyermekjáték és diszmű ajándéktárgyak vásárlásánál

QUIRSFELD JÁNOS kereskedő

KASSA, FŐ-UTCA 51.

KOKSZ és KOSZEN, LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN,
Fuvarmentesen házhöz szállítva.

Minden, a légszesz- villamvilágításhoz szükséges szerek, minden az e
térén elért legujabb találmányok

Légszesz kályhák, sütők, vasalók, főző- és forrasztó készülékek. **Villamos** készülékek, pótló alkatrészek, izzó lámpák stb. stb.

Légszesz- és villamos-csillárok

a legegyszerűbb formától a legdiszesebb kivitelig, a legjutányosabb gyári áron.

Légszeszgyár és villamtelep

Telefon 249. szám. városi fióküzetében Telefon 249. szám.

Kassa, Fő-utca 82. sz. (Casinó-palota) alatt kapható.

Ezen irodával is kapcsolatos fióküzetben a légszesz- és villamvilágítást illető berendezésekre, javításokra a n. é. közönség rögtöni felvilágosítást, terveket és költségvetést nyerhet.

A légszesz és villamvilágításnál előforduló hiányok, panakszo és reklamációk, ugyszintén koks- és szénmegrendelések is ide intézhetők.

Ezen iroda a vidéki közönség megrendeléseit s levébeli megkereséseit is készséggel fogatnosítja és pontosan elintézi.

A reklamációk gyors elintézése végett egy szerelő a lámpagyújtók laktanyáján (városháza épület) az esti órákban is a t. e. légszeszfogyasztó közönségnek rendelkezésére áll.

KOKSZ és KOSZEN, LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN,
Fuvarmentesen házhöz szállítva.

Koksz és kőszén, legfinomabb minőségben fuvarmentesen a házhöz szállítva.

Koksz és kőszén, legfinomabb minőségben fuvarmentesen a házhöz szállítva.